

5

Uusi lausunto kaupunginhallitukselle: Valtuutettu Pia Kopran aloite metroliikenteen häiriöistä ja kuljettajien työolosuhteista

HEL 2018-003838 T 00 00 03

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien Pia Kopran ym. aloitetta koskien metroliikenteen häiriöitä ja metronkuljettajien työoloja:

Metroliikenteen luotettavuudessa on kevään aikana ollut eri syistä tavanomaista selvästi enemmän ongelmia. Luotettavuusongelmat ovat aiheutuneet niin infrastruktuurissa kuin metrojunakalustossa olleista vioista kuin kuljettajapulasta.

Helmikuun loppuun kasautui valitettavasti poikkeuksellisen useita liikennehäiriöitä metroliikenteessä. Liikennehäiriöt aiheutuivat useista eri syistä, joita olivat virtakiskon vaurio, häiriö palorullaovessa Ruoholahdessa, ratakiskon katkeaminen, vikatilanne paloliukuovessa Kampissa ja kurottajan tippuminen kiskoilta ulkopuolisella työmaalla Mellunmäessä. HKL on selvittänyt kunkin häiriön taustalla olevat syyt. Virtakiskon vaurion ja ratakiskon katkeamisen taustalla oli kova pakkanen, muiden häiriöiden syyt olivat toisistaan riippumattomia. Toimenpiteet vastaavien häiriöiden ennaltaehkäisemiseksi on käynnistetty ja ne ovat osin valmiit.

Metroliikenteen häiriöiden määrään vaikuttaa myös se, että liikenteen volyymit ovat kasvaneet merkittävästi länsimetron ja vuorovälin tihtymisen vuoksi. Ennen elokuuta 2016 metroliikenteessä oli talviarkena ruuhka-aikaan liikenteessä 4 minuutin vuorovälillä 15 metrojunaa yhtä aikaisesti, kun nykyisin vastaava määrä on 2,5 minuutin vuorovälillä 36 metrojunaa. Niin sanottu pelivara junien välillä häiriötilanteessa on pienentynyt olennaisesti ja lisäksi pitkällä metrolinjalla häiriöitä sattuu enemmän ja niistä toipuminen on haasteellisempaa. Länsimetron ensimmäinen vaihe (Ruoholahti-Matinkylä) kasvatti rataverkon pituuden 21 kilometristä 35 kilometriin.

Länsimetron myötä metrojunankuljettajan työ on myös muuttunut. HKL selvittää keväällä 2018 yhdessä Työterveyslaitoksen ja Työterveys Helsingin kanssa metrojunankuljettajan työn kuormittavuutta. Tulosten perusteella arvioidaan muutostarpeita ja tarvittaessa etsitään keinoja kuljettajatyön tukemiseksi.

Joka tapauksessa on selvää, että uuden, alun perin automatisoiduksi tarkoitetun M300-metrojunan ohjaamon ergonomiaa on tarpeen parantaa. Ohjaamon laajamittainen uudistaminen ja mm. kuljettajan istuimen ergonomian parantaminen ovat valmisteilla.

Kuljettajien mahdollisuus käydä tarvittaessa wc:ssä on peruslähtökohta. Kuljettajille on ajovuoroihin suunniteltu wc-tauot Itäkeskukseen 2,5 tunnin välein tai useammin. Lisäksi Matinkylässä on wc noin 40 metrin päässä ohjaamosta junan ollessa lähtölaiturissa. Tapiolassa wc on vastaavalla etäisyydellä junan ollessa tulolaiturissa.

HKL:n kuljettajien paikallisen sopimuksen mukaan työpäivässä on palkaton ruokatauko sekä palkallinen 10 minuutin kahvitauko. Käytännössä HKL tarjoaa metronkuljettajille taukoja huomattavasti enemmän, vaikka taukojen määrää onkin vähennetty aikaisemmasta. HKL:n liikennöintisopimus HSL:n kanssa päättyy vuoden 2024 lopussa ja saadaksesen jatkaa liikennöitsijänä on HKL:n kustannustehokkuuden oltava eurooppalaisiin markkinahintoihin nähden kilpailukykyinen. Kuljettajatyön tehokkuudessa eri operaattoreiden välisiä eroja selittää isoimpana tekijänä kuinka suuren osa työajasta kuljettajat ovat ajotehtävissä. Tähän vaikuttavat mm. palkallisten taukojen määrä ja pituus. HKL:n tilanne ei voi merkittävästi poiketa eurooppalaisista metroliikennemarkkinoista. Koska HKL haluaa jatkaa metron liikennöitsijänä myös tulevaisuudessa, on työehtosopimusten ylittävien taukojen vähentäminen välttämättöntä ja HKL on lisännyt ajotehtävien osuutta työajasta.

HKL tekee myös runsaasti muita tehostamistoimenpiteitä parantaakseen kustannustehokkuuttaan ja ollakseen yhteiskunnalle paras vaihtoehto metron liikennöitsijäksi. HKL ei kuitenkaan ole poistamassa varakuljettajajärjestelmää, vaan varakuljettajien määrää olla säätämässä tarvetta vastaavaksi.

HKL myös kouluttaa jatkuvasti uusia metronkuljettajia, jotta kuljettajamäärä saadaan mahdollisimman hyvin vastaamaan kuljettajatarpeeseen eikä ajamattomia lähtöjä kuljettajapulan takia enää syntyisi.

Metroliikenteen palvelukyky ja luotettavuus ovat HKL:lle ensiarvoisen tärkeitä asioita. HKL tekee laajalla rintamalla toimenpiteitä, jotta metroliikenteen korkea laatu ja kaupunkilaisten arjen toimivuus voidaan varmistaa. HKL ymmärtää myös täysin, että hyvä henkilöstötyytyväisyys on menestyksen ehdoton edellytys. HKL panostaa yhä enemmän ja jatkuvasti vuoropuheluun henkilöstönsä kanssa, jotta henkilöstön näkemykset ja huolet kuullaan mahdollisimman laajasti, epäkohdat korjataan ja muutosten perusteet ovat kaikkien tiedossa.

Esittelijä

yksikön johtaja

31.5.2018

Asia/5

Arttu Kuukankorpi

Lisätiedot

Arttu Kuukankorpi, yksikön johtaja, puhelin: 310 35564
arttu.kuukankorpi(a)hel.fi

Liitteet

1 Kopra Pia Aloite Kvsto 04042018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano